GAZETA LWOWSKA

We Srodę **N^ro. 95.** 24. Sierpnia 1825.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— *Ze Lwowa.* —

Przy C. K. Galicyiskim Sądzie Karżącym Lwowskim iest do obsadzenia mieysce Akcessisty bezpłatnego. — Życzący sobie to mieysce otrzymać, podać maią prośby należycie dowodami wsparte, w ciągu 4 tygodni od dnia ninieyszego ogłoszenia do rzeczonego Sądu bezpośrednio, lub ieżeli na publicznym zostaią Urzędzie, przez swoie Prezydyia.

O dalszym pobycie NN. Cesarstwa w Wenecyi następuiące mamy wiadomości:

N. Pan w towarzystwie Arcy-Xięcia Wice-Króla udał się w d. 3. Sierpnia do byłego Dożów pałacu w Wenecyi, zwiedził różne w tym gmachu umieszczone dykasteryia, mianowicie: sale Sądu Appellacyynego, Izbę handlową i t. d.; poczém oglądał bogatą w skarby literackie bibliotekę S. Marka.

N. Pani ze Swéy strony była w kościele *della Salute*, obeyrzała pałac *Pisani di San Polo* i galeryią Manfriniego.

Cesarz Jegomość od godziny 6 do 9 wieczorem dawał posłuchanie.

Arcy-Xiążę Franciszek Karol ze swoią dostoyną Małżonką zwiedził w dniu wspomnionym między innemi kościoł Śgo. Sebastyiana, w którym Paweł Veronezki uświetnił się w różnych epokach sztuki, przez dzieła mistrzowskie swego pędzla, kościoł *Madonna del'Orto*, który z powodu mnogości malowań może być iako galeryia uważany; potém udał się ztąd do S. Giobbe, gdzie Arcy-Xięstwo oglądali kościoł i ogród botaniczny.

O godzinie 6 1/2 przybył Arcy-Xiążę Ferdydynand d'Este na statku parowym z Tryiestu do Wenecyi.

W. Xięstwo Toskańskie powrócili w d. 4. Sierpnia rano do Florencyi.

Arcy-Xiążę Franciszek Karol w towarzystwie swoiéy Małżonki i orszaku swego ziechał niespodziewanie d. 1. Sierpnia o godz. 9 rano do miasta Chioggia i oglądał naypierwéy sławne Murazzi. Pomimo niespokoynego morza przedsięwzięli Arcy-Xięstwo podróż z portu Malamocco do portu Chiaggia, i za zbliżaniem się tutay swoiém, od mnóstwa gondołów, na których się Władze miasta i wiele osób znakomitych znaydowało, dognani, zostali nayuprzeymiéy powitani. Arcy-Xięstwo obeyrzawszy rzeczy osobliwe miasta, powrócili wieczorem do Wenecyi.

Baron Frimont, Xiążę Antrodoco, Jenerał iazdy i Dowódzący w Lombardyi, przybył w d. 1. Sierpnia do Medyiolanu; nazaiutrz odwiedziły go tameczne Władze woyskowe i korpus Oficerów załogi.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

W Londynie otrzymano przez Nowy-York Gazety Mexykańskie dochodzące do d. 1. Czerwca. P. Ward, Król: Angielski sprawuiący interesa, otrzymał w d. 31. Maia u Prezydenta wstępne posłuchanie, po którém nastąpić miało w d. 1. Czerwca posłuchanie Amerykańskiego Posła P. Poinsett. Rada Rządowa Konstytucyyna była w d. 27. Maia zaprowadzona. Jenerał Sta Ana przybył do Alvaredo, złożywszy dowództwo w Jucatan i przesławszy adres do Kongressu.

Nadeszły także Gazety z Limy, dochodzące do d. 13. Marca, podług których Kongress Konstytucyyny rozszerzywszy ieszcze więcéy władzę Dyktatorską Boliwara, zamknął swoie prace iako w téy mierze zbyteczne.

Hiszpaniia.

Gazeta Madrycka z d. 21. Lipca zawiera wyrok Królewski, dotyczący się Jenerałów i Brygadyierów, którzy w d. 7. Marca 1820 nie byli w czynnéy służbie. Ci, którzy za Kortezów nie przyięli służby, otrzymaią cały, zaś ci, co służyli Rządowi rewolucyynemu, iednakowoż takowy późniéy opuścili, iak i ci, którzy z Francuzami kapitulowali, połowę żołdu, za uprzedniém oczyszczeniem.

Jenerał Peon mianowany iest do rozpoznania zażaleń byłego Jeneralnego Kapitana Pezuela przeciwko Sekretarzowi Junty przeczyszczaiącéy, Pułkownikowi Ceberos; ostatni został od swego urzędu usuniony.

Oto iest niedawno namieniona prośba prze-

)(

ciwko uwolnionemu od obowiązków Jeneralnemu Kapitanowi Madrytu, Jenerałowi Pezuela: »N, Panie! Jose Ceberos, Pułkownik w piechocie, a teraz Sekretarz Junty oczczyszczaiącey Nowey Kastylyi, ma zaszczyt przełożyć WKMości: Gdy w d. 1. t. m. zebrała się Junta, dla oczyszczenia w skutek taiemnych podań oskarżonego Arthura Azlor, iż w woysku pod rozkazami Jenerała Ballesteros aż do do ostatniéy chwili wytrwał, to iest aż do kapitulacyi, i takie zapadło zdanie, że z tego powodu stosownie do wyroku z d. 9. Sierpnia 1824 wspomniony Oficer nie mógł być oczyszczony, Jeneralny Kapitan, iako Prezydent Junty oświadczył, iżby tego Oficera oczyścił, ponieważ woyskowi, którzy swoim chorągwiom wiernymi pozostali, podług iego zdania tylko swoiéy powinnosci dopełnili. Ponieważ Junta nie mogła przestać na tém zdaniu, postanowiła zatém przełożyć rzecz WKMości. W tym celu udał się podpisany, w towarzystwie Sekretarza pomocnika ieszcze tegoż wieczora do Jeneralnego Kapitana dla zasiągnienia iego zdania i ułożenia z nim protokułu naradczego. Prezydent powtórzył zdanie rano oświadczone i zarzucał podpisanemu, że opuścił chorągwie powstańców i przeszedł do Roialistów. Podług moiego zdania — rzekł Prezydent — ci, którzy na rozkaz Króla służyli pod chorągwiami rewolucyynemi, tylko swoię pełnili powinność. Gdybym był dowódzącym, tedy każdego Oficera, któryby poiedynczo bez korpusu przeszedł do Roialistów, wskazałbym na galery, i każdego ogólnie, któryby opuścił chorągwie rewolucyyne bez upoważnienia, kazałbym okuć w kaydany.« Takie oświadczenie musiało na wszystkie Członki Junty, a w szczególności na podpisanego nayprzyiemnieysze uczynić wrażenie, dla tego zwraca ón uwagą WKMość na wnioski, któreby usprawiedliwiły powstanie i Władzę Jego obaliły. Jeśli owi, którzy opuścili chorągwie powstania dla obrony WKMości, podług Jeneralnego Kapitana zasługuią na galery lub więzy, a ci, którzy onym pozostali wiernymi, swoiéy dopełnili powinności, nie należyż z téy nauki wnieść, że W K. Mości naygorliwsi słudzy, którzy rodziny i domy swoie opuścili, i na śmierć się wystawiali, aby Królowi służyć, nie są czém innem tylko buntownikami? Że Monarchowie Europeyscy są karygodnymi, ponieważ czynności buntowników za nieważne uznali, i że WKMość popełniłeś krzywo-przysięztwo, gdy zniosłeś Konstytucyią, którą zaprzysiągłeś? Myśl ta wzbudza zgrozę, ale wnioskowanie iest pewne...... I naczémże opierał Jeneralny Kapitan wnioski swoie? Na przysiędze, którą WKMość, iego woyska i wszyscy Hiszpanie na Jego rozkaz wykonali na wierność Konstytucyi? Jeneralny Kapitan ma piękną ideę o przysiędze! Nie przysiągłże dobrowolnie cały Naród WKMości, gdyś ogłoszony został Xięciem Asturyi, gdyś Wasza Król. Mość wstąpił na Tron Swoiego Oyca, gdyś powrócił z niewoli Francuzkiéy? I ta przysięga miałażby być czczą z powodu innéy przysięgi, którą garstka zdrayców wymogła przemocą na Bogu i swoim Krolu? Mogliż Hiszpaniie sądzić, że przez krzywo-przysięztwo WKMości uwolnią się od posłuszeństwa? Cóż odpowie Jeneralny Kapitan na te zasady? Mowa iego mogłaby była być cierpianą podczas tyranii buntowników, lecz dzisiay, iest zgorszeniem, i zdolną zaburzyć Naród. Nieszczęsny Naród, który z ust swoich pierwszych Władz, słyszéć musi, że iego usiłowania i ofiary do utrzymania czynności swoiego Króla były buntem, i że zasługuie na surową karę! — Któż się uymie za WKMością, gdy nam zdraycy panować będą? Jeszcze więcey: WKMość wyrokiem Swoim z d. 1. Października 1823 ogłosiłeś za nieważne wszystko, co się stało pod panowaniem Konstytucyi, która Cię wolności pozbawiła. Stosownie do tego wyroku wydano przepisy do oczyszczenia woyskowych i innych urzędników. Atoli ów wyrok i te przepisy są zniszczone, ieśli słuchać mamy na nauki Jeneralnego Kapitana. WKMość będziesz umiał ocenić te uwagi iak i pogardę, którą ieden Jeneralny Kapitan Jego uchwałom okazuie. — Po tém przełożeniu podpisany oświadczyć musi, iż zostaie w smutném położeniu. Jest ón Szwaycarem w służbie WKMości, ón przysiągł otrzymać WKMość na Tronie; ón przysiągł słuchać W. K. Mości rozkazów, których nigdy nie przekroczył i nigdy nie przekroczy. Ponieważ zaś nauka Jeneralnego Kapitana iawnie sprzeciwia się wyrokom WKMości, a tak przeciwne ostateczności nie mogą się pogodzić, przekonywa się, że, ieśli stosownie do obowiązków swoich póydzie za zdaniem Jeneralnego Kapitana, naruszy przysięgę, którą WKMości wykonał; ieśli zaś trzymać się będzie wyroków WKMości, zatém wykroczy przeciwko subordynacyi, przepisuiącéy mu słuchać Jeneralnego Kapitana. W tak strasznem położeniu uprasza WKMości przepisać pewnicysze i stalsze prawidła, aby w niczém przeciwko swoim nie przekroczył obowiązków.« — Madryt d. 2. Lipca 1825. — (podp.) »Jose Ceberos.«

Gazeta Madrycka z dnia 24. Lipca zawiera wiadomości z Hawanny do d. 21. Maia dochodzące. Donoszą one o znaném iuż powstaniu załogi Mexykańskiéy na wyspie »los Sacrificios«, ktora kilku swoich Oficerów zabiła i Ferdynanda VII. ogłosiła; o podobném zamieszeniu w Veracruz i Puebla, z których pierwsze natychmiast zostało ułłumione; nakoniec o przybyciu do Alva-

rado 500 Angielskich wozów ładównych nowego wynalazku, po których ieszcze 1,000 miało przybyć. Towarzystwo Angielskie żądało przywileiu od Kongressu do przewożenia towarów kupieckich, przyrzekaiąc zato założyć kilka gościńców wewnątrz kraiu w różnym kierunku. Tymczasem słychać, że 76 Anglików, którzy owe wozy z Mexyku sprowadzili, zabito w drodze, i zbrodnię tę przypisuią zazdrości pędzącym muły, którzy dotąd trudnili się wewnętrznym przewozem towarów.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

W d. 1. Sierpnia przybył Król do pałacu Pallmall; niebawem potém dał Monarcha posłuchanie wielu znakomitym osobom; poczem odbyła się tayna Rada, na którey uchwalono, że Parlament od d. 25. Sierpnia do d. 1. Listopada ma być odroczony.

Bryg woienny Swiftsure zawinął do Falmouth z nowym Mexykańskim Posłem. Gazety Times namieniły o wieści, że traktat handlowy Mexykański nie będzie ze strony Anglii ratyfikowany, ponieważ Rząd Mexykański dodał do takowego taiemny artykuł, na który Angliia nieprzystaie.

Słychać, iż Margrabia Hastings nie powróci do Malty, lecz iego mieysce zastąpi Jenerał Woodford. Sir Walter Scott podczas swoiego w Dublinie pobytu został przez tameczny Magistrat prawem obywatelstwa zaszczycony.

Jenerał Mina bawi teraz w Exeter.

Francyia.

Monitor z d. 6. Sierpnia zawiera zamknięty w d. 5 o północy protokół Kommissyi rozporządzeniem z d. 31. Lipca mianowaney, maiącey sprawdzić ilość pięcioprocentowych dochodów wieczystych, których właściciele na zamianę swoich dochodów na trzy procentowe do ostatniego wspomnionego terminu z d. 5. Sierpnia o północy zezwolili. Podług tego protokułu ogólna ilość owych dochodów wieczystych iest 30 mil. 688268 fr., z których 17 mil. 700892 fr. istotnie iuż zamieniono.

Dawnieyszy artykuł Monitora z d. 4. Sierpnia wyraża, że właściciele reszty (120 mil.) dochodów wieczystych, którzy na zamianę takowych nie zezwolili, przekonaią się za poźno, że ich opór tylko z ich był szkodą; Rząd wspierać będzie bardziey redukowane dochody wieczyste, i każe szczególniey funduszowi umarzaiącemu mieć wpływ tylko na ową część długu Stanu.

Gwiazda zapewnia, że Król Hiszpański odwołał z Paryża Hrabiego de la Puebla i Margrabiego Caso Iruio, i pierwszemu dał wielką wstęgę orderu Karola. Xiąże Villahermoza i P. Cordova, którzy przybyli do Francyi na koronacyią, zastąpią onych w charakterze Posła i Sekretarza Poselstwa.

Dziennik *Echo du Midi* zawiera następuiącą wiadomość z Paryża: »Rada stanu trudni się w tey chwili planem do utworzenia ogólnego składowego portu w Paryżu i kanału idącego z Havre do stolicy. Zapewniaią, że Rada Stanu przyymie ten plan obszerny. Jak wiadomo wiele towarzystw zgłosiło się iuż do wykonania onegoż. Wtedy Paryż będzie mogł przywłaszczyć sobię część handlu Niemiec z Niderlandami, ponieważ nasze iuż istnieiące lub proiektowane kanały muszą ułatwiać przewoz towarów aż do Renu.

Szwaycaryia.

Na posiedzeniu Seymu Szwaycarskiego w d. 21. Lipca wzięto pod rozwagę obozy do ćwiczeń związku. Wniosek roku zeszłego uczyniony, aby począwszy od roku 1828, co dwa lata maiące trwać obozy ćwiczeń zawsze o 6 dni, zatem od 8 dni do 14 (iednak bez pomnożenia kosztów) zostały przedłużone, otrzymał zatwierdzenie wielu Stanów. Przeciwko pożytkowi i ważności obozów do ćwiczeń, wnosili tylko Posłowie z Schwyz, Solothurn i Schaffhausen, pierwsi dway sprzeciwiali się iawnie temu zakładowi wnioskom i rozwadze. Przeszłoroczny wniosek przyięto 17 głosami przeciwko 5. Zaraza na bydło rozszerza się mocno w Kantonie Freiburgskim. Dotyka ona wszystkie rodzaie zwierząt, małe i wielkie, i tak iest zaraźliwą i niebezpieczną, że ponieważ zakopywanie odpadłego bydła niedostateczne, muszą takowe palić. Więcey padło iuż, iak 50 sztuk wielkiego bydła. Ztąd Kanton Waadt zalecił naysurowsze środki przeciwko bydłu z Kantonu Freyburgskiego, także podróżni i furmani, którzy z tego Kantonu przybywaią, muszą konie swoie w osobnych mieścić stayniach. Zakazano nawet wprowadzać skóry pod wielką karą.

Turcyia.

Dostrzegacz Austryiacki pod artykułem »z Konstantynopola z dnia 25. Lipca« zawiera co następuie:

Po odeyściu naszych ostatnich doniesień *) otrzymaliśmy wiadomości ze Smirny z d. 18. t. m. z których wypływa, że bulletyny o potyczce pod Myli w d. 25. Czerwca, ogłoszone w gazecie Hydryockiey są zupełnie baieczne, i tylko miały za cel chwilowe uspokoienie tamecznéy publiczności.

---

*) Porównay Dostrz. Austr. z d. 6. b. m. w Nr. 92. gaz. nasz. Doniesienia te były tylko o 4 dni dawnieysze od teraźnieyszych. Wspomniony buletyn z Hydry umieściliśmy pod d. 7. t. m. w Nr. 93. gaz. nasz.

P. D. Austr.

Pochod Ibrahima Baszy przeciwko Napoli był umyślny ale nie dla rozpoznawania. Podczas gdy tenże w 80 iazdy ukazał się przed iedną z bram twierdzy, iego przednia straż nieznayduiąc żadnego oporu na brzegu po tey stronie zatoki, posunęła się aż ku Myli. Na małym wzgorzu przy tem stanowisku zebrał Demetrius Ypsylanti kilkaset ludzi. Egipcyianie chcieli ich wyprzeć z tego stanowiska, zasłonionego z przodu błotami a z tyłu morzem, lecz po nieiakich wystrzałach z broni ręczney zaniechali tego. Pomimo, że tak z wzgorza iak i z dwóch okrętów Greckich blisko stojących mocno do nich dawano ognia, nie utracili tylko d w ó c h ludzi. Że tu przywiedzione okoliczności są niezawodne, dway Oficerowie Francuzkiey fregaty Syreny, których pełne ludzkości postępowanie sami Grecy chwalą, za swoim powrótem do Smirny iednozgodnie zaświadczaią.

Niebezpieczeństwa, które Ibrahimowi Baszy w odwrócie do Trypolizy miały zagrażać, zdaią się równie, tylko w gazecie Hydryockiey istnieć. Że ón w Tripolizy bez przeszkody i straty stanął żadney niepodlega wątpliwości. O poźnieyszych przypadkach dotąd ieszcze nie wiadomo. Podług krótkiego wyimku z nowego Numeru owéy gazety miała zayść w d. 3. Lipca w mieyscu Tricorfy zwanym (na żadnéy mapie nieznayduiącem się) mocna z Kolokotronim utarczka. Ponieważ posiłki pod Hussein Bejem w Nawarynie na ląd wysadzone, nie ruszyły w pochód przed 7 lub 8 Lipca, nie mogły przeto przed połową Lipca stanąc pod Tripolizą, zatem do prawdy podobna, że Ibrahim Basza mógł pierwéy przedsięwziąć iakie nowe operacyie. Nabliższe doniesienia muszą nas w tey mierze obiaśnić.

Zaraz po pokazaniu się Ibrahima przed Napoli, dowiedziano się, że tameczne Władze zaięte były śledztwem rozszerzonego spisku, który mu ułatwić miał zdobycie półwyspu. W Napoli uwięziono różne znakomite osoby między innémi trzech Deputowanych. Na wyspę Syra przybyło w d. 9. Lipca (podług doniesień Oficera tym wypadkom obecnego) czterech Kommissarzy Rządowych, z Napoli z 30 ludzi straży, i za pomocą Eparchy (prostego pieniędzy chciwego Hydryoty) wzięto z domów kilku nayznakomitszych tamecznych kupców, między innymi Maturaniego, Tarpuci, Cichlichi, Boccochi i t. d., a to z powodu mniemanych porozumień z Baszą Egiptu. Aresztowano także kupca Niti, który na kilka godzin wprzód z Alexandryi przybył, a na okręt iego włożono Embargo. Trzech tych kupców miało angielską, zaś dwóch (Pietro Rossi i Ciciui) francuzką opiekę. Konzul francuzki obstawał gorliwie za ostatnimi, towarzyszył im do Eparchy i oświadczył, iż dopóki będą więzieni ón ich nieopuści. Poczém Eparcha obudwu aresztowanych posłał do osobnego więzienia, i zmusił Konzula grożąc mu osobistą nieprzyiemnością, do opuszczenia swego domu. Pomimo protestacyi ich rodzin i współobywateli wszystkich uwięzionych zaprowadzono w dniu 11. i 12. na okręt, który ich miał do Hydry zawieśc. Pospólstwo greckie w Syra, dzisiay wyrzut Archypelagu, poiło się dzikim wrzaskiem i obelgami względem obcym różnych narodów, pomiędzy któremi zapewnie, iak i między prawymi mieszkańcami wyspy tylko ieden był głos niechęci przeciwko gwałtownemu postępowaniu greckich Kommissarzy. Wiadomość o przybyciu Kapudana Baszy w dniu 10. do zatoki Patraskiéy zupełnie się potwierdza. Flota iego stanęła na kotwicy pod Crioneri (kilka godzin drogi na wschód od Messolungi) Tam otrzymał Kapudan Basza od Reszyd Baszy doniesienie, że Messolunga tylko kilka dni trzymać się może, że Jussuf Basza osadził Vostizę, i że drogi do Prevezy iakoteż przez Salonę do Livadyi niesą przez nieprzyiaciela osadzone.

Pracuią tu nad uzbroieniem nowéy flotylli złożonéy z 3 korwet i 5 brygów; dla osadzenia onéy zalecono dobrowolny zaciąg w stolicy i iéy okolicach.

Zbiegom, którzy w wielkiéy liczbie z Morei i Liwadyi uciekali na brzegi azyiatyckie a szczególniey w okolice Smirny, po zapłaceniu pogłównego i otrzymaniu kwitu z podatku, dozwalaią onym wolnego pobytu bez żadnéy przeszkody.

W y i m e k z d o n i e s i e n i a z K o r f u z d. 21. L i p c a.

W chwili odeyścia statku pocztowego, odbieram z pewnego zrzódła, którego wierzytelność w dawnieyszych zdarzeniach często się potwierdziła, wiadomość, że dnia 16. t. m. Reszyd Basza przypuścił szturm do Messolungi; że dnia następuiącego obleżeni żądali 24 godzinnego zawieszenia broni i takowe otrzymali; i że się poddania tey twierdzy w dniu 20. lub 21. spodziewano. — Jak dalece ta wiadomość iest pewną, w kilka dni się okaże.

Redakcyia Józefa B e n s y; Druk P i l l e r ó w.